

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca		
1.2 Facultatea	Facultatea de Matematică și Informatică		
1.3 Departamentul	Departamentul de Matematică		
1.4 Domeniul de studii	Matematică		
1.5 Ciclul de studii	Master		
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Matematică Didactică		

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teme de analiză matematică II (pentru perfecționarea profesorilor)			
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Nicolae Popovici			
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Nicolae Popovici			
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare
				Examen
				2.7 Regimul disciplinei
				Obligatorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					56
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					7
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					7
Examinări					35
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	133				
3.8 Total ore pe semestru	175				
3.9 Numărul de credite	7				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	- Analiză matematică 1 (Analiza pe R) - Analiză matematică 2 (Calcul diferențial în R^n)
4.2 de competențe	Cunoașterea temeinică a unor notiuni și rezultate fundamentale de analiză matematică la nivel de licență

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sala de curs dotata cu videoproiector
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar cu infrastructura clasica

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1.4 Recunoașterea principalelor clase/tipuri de probleme matematice și selectarea metodelor și a tehniciilor adecvate pentru rezolvarea lor.
Competențe transversale	CT1 Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unor atitudini responsabile față de domeniul științific și didactic, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Aprofundarea unor teme speciale de analiză matematică
7.2 Obiectivele specifice	Însușirea unor noțiuni și rezultate teoretice fundamentale, precum și dezvoltarea abilităților de rezolvare a unor probleme calitative cu privire la: • Siruri și serii de numere reale; • Clase speciale de funcții reale.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Siruri de puncte de pe axa reală completată; mulțimea punctelor limită ale unui sir; limita inferioară și limita superioară.	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	
2. Siruri recurente; recurențe liniare cu coeficienți constanți; clase speciale de recurențe neliniare.	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	
3. Teorema lui Toeplitz și aplicații ale acesteia (teoremele lui Stolz-Cesaro și Cauchy).	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	
4. Seriile de numere reale: teoremele lui Cauchy și Riemann referitoare la permutarea termenilor unei serii absolut convergente, respectiv semiconvergente.	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	
5. Teoremele lui Abel, Cauchy și Mertens cu privire la produsul a două serii.	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	
6. Funcții semicontinuе; caracterizarea semicontinuității cu ajutorul sirurilor.	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	
7. Funcții uniform continue; caracterizări ale acestora și legătura lor cu alte clase importante de funcții (funcții Lipschitz, funcții Hölder).	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	
8. Funcții cu proprietatea lui Darboux și funcții primitivabile.	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	
9. Funcții riglate și funcții integrabile Riemann.	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	
10. Funcții convexe de o variabilă reală; caracterizări	Prelegerea,	

și proprietăți de regularitate ale acestora (derivabilitate laterală, continuitate).	demonstrația, exemplificarea	
11. Caracterizarea funcțiilor convexe de o variabilă folosind existența dreptei suport, derivatele laterale de ordinul întâi și derivata a doua.	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	
12. Funcții convexe de mai multe variabile reale; caracterizarea acestora cu ajutorul epigraficului; Inegalitatea lui Jensen; subdiferențiabilitatea funcțiilor convexe.	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	
13. Legătura dintre diferențiabilitatea funcțiilor convexe și derivabilitatea lor laterală, caracterizări ale funcțiilor convexe diferențiabile.	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	
14. Extinderi ale noțiunii de funcție convexă; clase speciale de funcții generalizat convexe.	Prelegerea, demonstrația, exemplificarea	

Bibliografie

1. BRECKNER, B.E., POPOVICI, N.: Convexity and Optimization. An Introduction. Editura EFES, Cluj-Napoca, 2006.
2. BRECKNER, W.W., TRIF, T.: Convex Functions and Related Functional Equations. Selected Topics. Presa Universitară Clujeană, 2008.
3. COBZAŞ, Șt.: Analiză matematică (Calcul diferențial). Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1997.
4. MARUȘCIAC, I: Analiză matematică. Partea II. Universitatea "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca, 1983.
5. MEGAN, M.: Bazele analizei matematice. Vol. I și II, Editura EUROBIT, Timișoara, 1997. Vol. III, Editura EUROBIT, Timișoara, 1998.
6. NICOLESCU, M.: Analiză matematică. Vol. II, Editura Tehnică, București, 1958.
7. ROBERTS, A.W., VARBERG, D.E.: Convex Functions. Academic Press, 1973.
8. RUDIN, W.: Principles of Mathematical Analysis. 2nd Edition, McGraw-Hill, New York, 1964.
9. SIREȚCHI, Gh.: Calcul diferențial și integral. Vol. 1: Noțiuni fundamentale. Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1985.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Determinarea punctelor limită și studiul convergenței unor siruri.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	
2. Teoremele lui Dirichlet și Kronecker; exemple de siruri având mulțimea punctelor limită un interval.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	
3. Studiul unor siruri definite prin recurențe liniare.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	
4. Studiul unor siruri definite prin recurențe neliniare.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	
5. Aplicații ale teoremelor lui Toeplitz și Stoltz-Cesaro.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	
6. Studiul unor serii remarcabile de numere reale.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	
7. Formulele lui Wallis și Stirling.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	
8. Dezvoltarea unor funcții în serii Taylor.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	
9. Studiul semicontinuității unor funcții.	Problematizarea,	

	demonstrația, dezbaterea	
10. Studiul uniform continuității unor funcții și a continuității Lipschitz.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	
11. Studiul primitivabilității unor funcții; rolul proprietății lui Darboux.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	
12. Studiul integrabilității Riemann a unor funcții.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	
13. Funcții convexe; Stabilirea unor inegalități utilizând convexitatea.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	
14. Clase speciale de funcții generalizat convexe.	Problematizarea, demonstrația, dezbaterea	

Bibliografie

1. APOSTOL, T. M.: Modular functions and Dirichlet series in number theory. Springer-Verlag, New York, 1990.
2. BORWEIN, J.M., LEWIS, A.S.: Convex Analysis and Nonlinear Optimization. Theory and Examples. CMS Books in Mathematics, Springer, 2000.
3. BRECKNER, B.E., POPOVICI, N.: Probleme de analiză convexă în R^n . Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003.
4. BUCUR, G., CÂMPU, E., GĂINĂ, S.: Culegere de probleme de calcul diferențial și integral. Vol. II, Editura Tehnică, București, 1966. Vol. III, Editura Tehnică, București, 1967.
5. COBZAŞ, Șt.: Analiză matematică (Calcul diferențial). Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1997.
6. RĂDULESCU, S., RĂDULESCU, M.: Teoreme și probleme de analiză matematică. Editura Didactică și Pedagogică, București, 1982.
7. SIREȚCHI, Gh.: Calcul diferențial și integral. Vol. 2: Exerciții, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1985
8. TRIF, T.: Probleme de calcul diferențial și integral în R^n . Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorii reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este adaptat nevoilor absolvenților masteratului didactic, mai ales (dar nu numai) în vederea angajării în sistemul de învățământ liceal

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea noțiunilor și rezultate teoretice; capacitatea de a le aplica în rezolvarea problemelor	Colocviu	60%
10.5 Seminar/laborator	Gradul de participare activă la orele de seminar	Evaluare continuă	10%
	Capacitatea de sintetizare a informațiilor din sursele bibliografice și calitatea științifică a referatului	Referat/Parțial	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Media 5			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
15 aprilie 2016	Conf. univ. dr. Nicolae Popovici	Conf. univ. dr. Nicolae Popovici

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
.....	Prof. univ. dr. Octavian Agratini